

Barcelona és la primera ciutat que signa un acord d'adhesió a l'Aliança País Pobresa Infantil Zero

03/03/2021

Ha visitat la ciutat l'alt comissionat per la lluita contra la pobresa infantil, Ernesto Gasco

L'Ajuntament anuncia que consolida i amplia el programa d'incorporació als equips d'escoles i instituts públics d'educadors socials municipals en 23 barris d'atenció social prioritària

Es tracta d'un programa del Pla de Barris iniciat el 2017 gestionat pel Consorci d'Educació de Barcelona (CEB), que creix i passa de 28 a 43 professionals en 41 centres

Les escoles bressol municipals de barris d'atenció social prioritària també incorporen la figura d'educadors socials amb 5 professionals que donaran servei a 12 centres, gestionats per l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB)

Barcelona signa avui la seva adhesió a l'Aliança País Pobresa Infantil Zero, presentada tot just fa un mes a la Moncloa pel president del Govern de l'Estat, Pedro Sánchez, i que en l'actualitat compta amb més de 75 aliances. Totes les adhesions han estat fins ara d'empreses, d'organitzacions, d'entitats i fundacions. Barcelona és la primera ciutat que s'adhereix a aquesta aliança.

Aquesta adhesió, que implica un compromís ferm de Barcelona en la lluita contra les desigualtats i la pobresa infantil, i una aposta clara per la protecció dels drets dels infants, s'ha formalitzat durant la visita de l'alt comissionat per la lluita contra la pobresa infantil, Ernesto Gasco, a la ciutat. Barcelona assumeix amb aquesta signatura els reptes de garantir una educació inclusiva i de qualitat, i de generar entorns saludables, positius i segurs. També el compromís d'afavorir una alimentació saludable i equilibrada, de promocionar entorns protectors per a la mainada, i de fomentar la participació dels infants i l'equitat.

Cal tenir en compte que ja abans de la crisi sanitària i social oberta per la Covid-19 a Barcelona 3 de cada 10 nens, nenes i adolescents vivien sota el llindar de risc de pobresa moderada (el 30,4%, uns 74.865 infants i adolescents) i 1 de cada 10 sota el llindar de risc de pobresa severa (el 9,7%)^[1]. Aquest era el llast de la crisi del 2008 i de les mesures d'austeritat, junt a un sistema de protecció social de la infància a Catalunya i Espanya històricament feble. A més, la crisi de la Covid-19 està empitjorant les condicions de vida de molts infants: la taxa de risc a la pobresa moderada entre els infants hauria augmentat entre 5 i 7 punts per impacte de la Covid-19 (fins al 35,3% o 37,5%), la qual cosa significa que entre 12.000 i 18.000 infants nous haurien entrat a una situació de pobresa a causa de la nova crisi. Aquestes dades provenen d'un mètode de simulació de renda desenvolupat per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) que permet anticipar les estimacions de l'impacte socioeconòmic de la pandèmia fins que es disposin de les dades oficials.

L'Aliança País Pobresa Infantil Zero neix amb dues fites: garantir una educació inclusiva i de qualitat i generar entorns saludables, positius i segurs. En el context d'aquestes dues fites, l'alt comissionat contra la pobresa infantil s'ha fixat diferents reptes: impulsar l'èxit educatiu, potenciar el talent, trencar la bretxa digital, garantir una salut física, psicològica i social equilibrada, promoure un entorn segur i protector, i fomentar la participació i l'equitat.

Per assolir aquests objectius s'estableixen quatre eixos de treball: la coordinació entre els actors de l'Aliança, la sensibilització social sobre aquest problema, la formació de qualitat i la mobilització de recursos públics i privats.

Nous perfils professionals de l'àmbit de l'educació social a les escoles

En el marc de la trobada amb l'Alt comissionat per la lluita contra la pobresa infantil, l'alcaldeessa ha anunciat que l'Ajuntament de Barcelona ha decidit consolidar i ampliar el programa d'implantació d'educadors i educadores socials a les escoles i instituts iniciat fa tres anys a través del qual s'han incorporat perfils professionals nous de l'àmbit de l'educació social als equips docents de centres situats en entorns d'alta complexitat. Aquest programa, impulsat a través del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB), va començar l'any 2017 amb la incorporació de 20 professionals a les escoles dels barris del Pla de Barris, l'any 2019 s'hi van afegir 7 més.

El projecte es va dissenyar amb una durada de 3 anys, i va culminar l'any 2020 amb molt bons resultats i una avaluació externa molt positiva que es troba publicada (https://pladebarris.barcelona.ca/noticies/de-lequip-docent-a-lequip-educatiu-com-shan-transformat-els-centres-educatius-dels-barris-del-pla-de-barris_1005736). Per això, la nova edició, que tindrà també una durada de 3 anys (2021-2024) preveu no només reeditar l'anterior projecte sinó també ampliar-lo amb la incorporació de 15 professionals més,

que se sumen als 28 que hi ha en l'actualitat. Per tant, aquest curs un total de 43 educadors i educadores socials tindran presència en cadascun dels equips docents de 41 centres (i dos dels professionals faran tasques de coordinació).

L'objectiu d'aquest programa, que s'ha desplegat els darrers tres anys en els territoris d'alta complexitat social, en el marc del Pla de Barris, és introduir una mirada més social en l'activitat de l'equip passant d'un enfocament de claustre docent a l'equip educatiu amb mirades professionals més diverses, i assegurar en les escoles i instituts públics d'aquests barris, una atenció global de l'alumnat i de les seves famílies mitjançant un treball conjunt de totes i tots els professionals.

Així, les educadores i els educadors socials han desenvolupat i continuaran desenvolupant una atenció especialitzada a l'alumnat, i a les seves famílies. Però també realitzen i continuaran realitzant tasques de suport a l'equip docent del centre. En concret les tasques que desenvolupen es divideixen en diferents grans grups:

Atenció individual

- Acompanyament socioeducatiu (tant a l'infant i l'adolescent com a les famílies)
- Acompanyament a processos d'acollida
- Punt d'atenció a famílies
- Pont amb el Centre de Serveis Socials de referència i especialitzats
- Informació i derivació a recursos i propostes que ofereix el barri (casals d'estiu, extraescolars, caus i esplais...)
- Acompanyament a processos de transicions educatives (de primària a secundària / de secundària a no obligatòria)

Atenció grupal: Infants i adolescents

- Projectes per la promoció de la bona convivència i el tracte entre iguals
- Projectes específics en relació a temes com ara l'ús i abús de pantalles, estereotips de gènere, diversitats, interculturalitat, salut ...
- Atenció dins de l'aula i en els altres espais (pati, fora escola...)

Atenció grupal: Famílies

- Espais de trobada i de suport al voltant de temes d'acompanyament a l'escolaritat i altres
- Fomentar la participació de les famílies a l'escola
- Suport a les AFAS

Acció comunitària

- Coneixement dels equipaments, agents i entitats existents en aquell territori amb qui la comunitat educativa pot generar sinergies
- Potència l'obertura del centre educatiu al barri i a la seva dinàmica comunitària

En relació al claustre

- Assessorament i suport a l'equip docent i l'equip directiu en la detecció i atenció de l'alumnat que presenta situació de risc
- Compartir amb les tutories i l'equip directiu la informació que sigui possible i necessària per a l'atenció a l'alumnat

La figura de l'educador/a social també entra a les bressols

També és una novetat d'aquesta ampliació de la incorporació de professionals de l'educació social en els equips educatius dels centres la seva implantació a les escoles bressol municipals. Aquesta iniciativa respon a la voluntat de l'Ajuntament, titular de la gestió de les escoles bressol que gestiona l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB), de potenciar la funció social dels serveis educatius de petita infància, conduint tant com sigui possible a compensar i equilibrar desigualtats que són conseqüència de les condicions socials en les quals creixen i es desenvolupen alguns infants.

Amb aquest projecte es vol donar una atenció prioritària a l'acompanyament a les famílies amb petita infància en situacions de més vulnerabilitat social, amb una resposta integral orientada a reforçar les seves capacitats en l'educació i la criança dels seus fills i filles.

El projecte també consolida la perspectiva comunitària de les escoles bressol, ja que ajuda a establir i reforçar llaços, relacions i xarxes dels centres amb altres serveis que els envolten, de caire social, de salut i comunitaris.

Així doncs, des de 2017 s'ha realitzat una prova pilot amb una educadora social en dues escoles bressol de Nou Barris: l'EBM la Muntanya al barri de Torre Baró, i EBM l'Aqüeducte de Ciutat Meridiana. L'experiència ha donat bons resultats i per això s'ha decidit que s'incorporaran 4 educadors i educadores més, i que aquestes 5 professionals atendran un total de 10 escoles bressol municipals més de barris d'atenció social prioritària en el marc del Pla de barris.

Així doncs, els 12 centres amb aquest programa són:

Els 10 centres que s'incorporen de nou.

Del barri del Raval:

- EBM Aurora
- EBM Mont Tàber
- EBM Cadí
- EBM Canigó

Del barri de la Marina:

- EBM Collserola
- EBM Niu d'Infants

Del barri del Carmel:

- EBM Xarlot
- EBM Tris-Tras

De la franja Besòs:

- EBM El Caminet del Besòs

- EBM El Tren

I els 2 centres del projecte pilot que continuen en el programa, del barri de Ciutat Meridiana i de Torre Baró:

- EBM L'Aqüeducte
- EBM La Muntanya
-

Barcelona, ciutat compromesa en la lluita contra la pobresa infantil

Barcelona és una ciutat compromesa amb la lluita contra la pobresa infantil. Abans de la pandèmia, l'Ajuntament ja tenia en marxa diferents projectes en aquesta línia:

- Beques menjador
- Tarificació social a les escoles bressol municipals
- Ajudes a famílies en situació de vulnerabilitat per cobrir les necessitats dels seus fills i filles de 0 a 16 anys
- La campanya de vacances d'estiu
- La xarxa d'espais familiars

En el marc de la Covid-19, l'Ajuntament de Barcelona ha impulsat el Fons d'Emergència Social municipal, per aglutinar els diferents ajuts dels serveis socials, simplificar els processos i, sobretot, ser proactius en l'atorgament d'ajuts a les persones i famílies en situació de vulnerabilitat, amb una especial atenció als infants que anteriorment s'havien beneficiat del Fons 0-16, la beca menjador o les altres ajudes d'emergència social municipals.

Així doncs, algunes de les noves actuacions impulsades per cobrir les necessitats bàsiques sorgides en aquesta crisi són:

- El projecte Alimenta, amb ajudes a l'alimentació en més de 10.000 llars on hi viuen infants, i al qual s'hi ha destinat 2,5 M€
- Més de 29.000 beques menjador que van passar a la modalitat de targetes moneder perquè nens i nenes poguessin continuar tenint cobertes les seves necessitats d'alimentació amb les escoles tancades pel confinament

En el camp de la salut d'infants i joves:

- S'ha incorporat la figura del psicòleg o la psicòloga en centres oberts per donar suport i acompanyar les famílies amb infants i joves.
- El programa Cabàs emocional ofereix desenes de projectes per promoure la salut emocional en la infància i l'adolescència.

Finalment s'han desenvolupat algunes actuacions per combatre les desigualtats educatives com ara la creació d'un banc de préstec de tauletes amb internet per alumnat vulnerable en situació de confinament.

[1] Darreres dades disponibles segons les Estadístiques Metropolitanes de Condicions de Vida (EMCV) dels anys 2018-2019 (taxa de risc a la pobresa moderada) i dels anys 2017-2018 (taxa de risc a la pobresa severa) proveïdes per l'Institut d'Estudis regionals i Metropolitans de Barcelona.

Compartiu aquest contingut

(<https://www.barcelona.cat>)

Avís legal

(<https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/avis-legal/>) (<https://www.barcelona.cat/ca>,